

Tájékoztatás a reintegrációs őrizetről

A reintegrációs őrizet célja – a szabadságvesztés büntetés céljának elérése mellett – a társadalomba való visszailleszkedés elősegítése. Lényege, hogy a szabadságvesztés **büntetés vége előtt** – beleértve a feltételes szabadság lehetőségét is – az arra jogosult és érdemes személyek **hazamehetnek, büntetésük hátralévő részét otthonukban tölthetik le**, úgynevezett elektronikus távfelügyeleti eszközzel (közismert nevén „**elektronikus lábbilincsel**”) történő ellenőrzés mellett. A reintegrációs őrizet **időtartama legfeljebb 10 hónap**, azonban **ha gondatlan bűncselekmény** elkövetése miatt ítélték szabadságvesztésre, akkor **legfeljebb 1 év**.

1., Melyek a reintegrációs őrizet alkalmazásának elsődleges jogszabályi feltételei?

Amennyiben:

- az elítélt a reintegrációs őrizetbe helyezést annak előnyeivel és hátrányaival **önként vállalja**,
- a szabadságvesztésének időtartama **nem több mint egy év**, és ebben az esetben abból legalább **3 hónapot már letöltött**,
- az ítélet az **egy évet meghaladja**, és abból legalább **6 hónapot letöltött**,
- a jelenleg töltött ítéleten kívül **nincs más végrehajtásra váró szabadságvesztés büntetése**,
- az általa tartózkodási helyként megjelölt **lakásban** vagy családi házban (ingatlanban) megfelelő **térerő** és működő elektromos hálózat (**villanyszolgáltatás**) áll rendelkezésre,
- **gondatlan bűncselekmény** elkövetése **miatt ítélték** szabadságvesztésre,
- **szándékos bűncselekmény** elkövetése **miatt ítélték** szabadságvesztésre, és:
 - a) **erre első alkalommal** került sor vagy visszaesőnek nem minősülő bűnismétlő,
 - b) **nem személy elleni erőszakos** bűncselekményt követett el, valamint
 - c) **ítéletének hossza maximum 5 év**,

úgy az elítélt az elsődleges jogszabályi feltételeknek megfelel. Erről már a befogadási eljárás során tájékoztatást kapnak. Amennyiben ezzel kapcsolatban **kérdésük** merül fel, elsősorban a nyilvántartási szakterülethez vagy a **reintegrációs tisztjükhöz** fordulhatnak, akik a szükséges információt megadják.

2., Hogyan indul az eljárás?

Az eljárást **kezdeményezheti** a fogva tartó **büntetés-végrehajtási intézet** (továbbiakban bv. intézet), illetve **kérelmi lapon az elítélt vagy jogi képviselője**. Bármelyik módon indul is el a folyamat, meg kell adni egy olyan **magyarországi ingatlan** címét, ahol a reintegrációs őrizet ideje alatt az elítélt tartózkodni fog. Ha nem ő az ingatlan kizárólagos tulajdonosa vagy bérlője, a **tulajdonostól** vagy a bérlőtől be kell szereznie az ott tartózkodásának hozzájárulásáról szóló **befogadó nyilatkozatot**. Meg kell jelölnie továbbá azt a **személyt** (általában családtag) és **telefonos elérhetőségét**, aki lehetővé teszi, hogy a **büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelő** (továbbiakban bv. pártfogó felügyelő) az **ingatlant megtekintse**. Fontos, hogy a befogadó nyilatkozat, a kapcsolattartó személye és elérhetősége **mielőbb a bv. intézet rendelkezésére álljon**.

Ha a befogadó nyilatkozatot a tulajdonos vagy a bérlő közvetlenül nem tudja az elítélt részére megküldeni, akkor azt, az általa megjelölt ingatlan alkalmasságának és a távfelügyeleti eszköz alkalmazhatóságának felmérésekor és a környezettanulmány elkészítésekor a kapcsolattartó személy is átadhatja a bv. pártfogó felügyelőnek.

3., Melyek a reintegrációs őrizet alkalmazhatóságának további feltételei?

Miután a bv. intézet kezdeményezte az eljárást vagy az elítélt/jogi képviselője beadta a kérelmét, a nyilvántartási csoport ellenőrzi, hogy az elítélt megfelel-e azoknak a jogszabályi feltételeknek, amelyeket az 1., pontban leírtunk. Ezt követően a bv. intézetben dolgozó **bv. pártfogó** felügyelő felveszi az elítélttel a kapcsolatot, **meghallgatja** és tájékoztatást nyújt a további teendőkről.

Ezek után az illetékes bv. pártfogó felügyelő felkeresi a kapcsolattartó személyt annak érdekében, hogy előre egyeztetett időpontban bejuthasson az ingatlanba. Ennek az a célja, hogy a **bv. pártfogó** felügyelő **felmérje**, hogy van-e megfelelő **térerő és működő elektromos hálózat** az ingatlanban. Ez utóbbiakra azért van szükség, hogy a reintegrációs őrizet engedélyezése esetén, a reintegrációs őrizetbe helyezett személy nyomon követhető legyen az elektronikus távfelügyeleti eszközzel és azt minden nap fel tudja tölteni. Ezzel egyidejűleg a bv. pártfogó felügyelő **környezettanulmányt** is készít, amelyben bemutatja az ingatlant, az ott élő személyek életvitelét és jövedelmi helyzetüket.

Amennyiben az ingatlan **nem alkalmas** (mert nincs térerő vagy áram), vagy ha az ott élők úgy nyilatkoznak a bv. pártfogó felügyelőnek, hogy az elítéltet nem tudják befogadni, úgy lehetőség van **még egy cím megadására**. Ilyenkor az alkalmasság megállapítása érdekében újabb felmérés és környezettanulmány készül. Amennyiben ez sem felel meg a követelményeknek, további ingatlan megjelölésére már nincs lehetőség!

4., Hogyan zajlik a döntési eljárás?

Amikor minden szükséges információ rendelkezésre áll, a bv. intézet a **büntetés-végrehajtási bíró** (továbbiakban bv. bíró) elé terjeszti az ügyet. Hasonlóan más eljárásokhoz, a bv. bíró ebben az esetben is tanulmányozza a rendelkezésére álló iratokat, meghallgatást tart, majd **végzést hoz** döntéséről. Természetesen, ahogy más bv. bírói döntés esetén is, a végzés ellen mind az elítélt (vagy jogi képviselője), mind az ügyész **fellebbezést** nyújthat be.

Amennyiben a bv. bíró döntése pozitív, úgy a végzésben meghatározza a reintegrációs őrizet kezdő- és zárónapját, valamint az ingatlan elhagyására vonatkozó magatartási szabályokat.

5., Hogyan történik a reintegrációs őrizetbe helyezés?

A bv. bíró kedvező döntését követően a bv. intézet szakemberei (reintegrációs tiszt, bv. pártfogó felügyelő, biztonsági szakterület, informatikus) **felkészítik az elítéltet** a reintegrációs őrizet szabályaira, elmondják, hogy **milyen esetekben, mikor, milyen módon és kinél kell jelentkeznie**. Nyilatkoztatják továbbá arról, hogyan jut el a bv. bíró által kijelölt ingatlanba. A tapasztalatok szerint az a lehető legjobb megoldás, ha valamelyik **hozzátartozója eljön érte** és elkíséri.

A reintegrációs őrizetbe helyezés napján a bv. intézet informatikusa beüzemeli az elektronikus távfelügyeleti eszközt, és beprogramozza az ingatlan elhagyására engedélyezett zónát. A **zóna az a terület**, amelyen belül a magatartási szabályok megszegése nélkül a **meghatározott időszakban szabadon mozoghat**.

A kihelyezés napján **felszerelik** az elítélt lábára a **távfelügyeleti eszközt**, letétjéből **visszakapja iratait** és egyéb **tárgyait**, majd ezt követően hagyhatja el a bv. intézetet.

6., Mi történik a reintegrációs őrizet tartama alatt?

A reintegrációs őrizet ideje a társadalomba való visszailleszkedést hivatott elősegíteni. Ennek érdekében törekedni kell a **családi kapcsolatok megerősítésére** és a mielőbbi **munkába**

állásra. Ha ehhez szükséges, az elítélt – a bv. bíró engedélye mellett – **iskolába** járhat, oktatásban, képzésben vehet részt. A szabadságvesztés büntetés ideje alatt az elítélt ügyeit a reintegrációs tiszt és a bv. pártfogó felügyelő intézte, azonban a visszailleszkedése érdekében a **mindennapi ügyeit** (hivatalos ügyintézés, bevásárlás stb.) lehetőség szerint **önállóan kell elvégeznie.** Ha segítségre lenne szüksége, bv. pártfogó felügyelőjéhez bizalommal fordulhat. Fontos, hogy az elítélt magatartásával, viselkedésével a fenti célokat szolgálja, kerülje az olyan helyzeteket, amelyek ebben a folyamatban saját magának vagy bárki másnak árthatnak. Ezek a magatartási szabályok megsértésében nyilvánulhatnak meg. A bv. bíró által előírt magatartási szabályokon túlmenően alapvető elvárás, hogy a reintegrációs őrizetbe helyezett személy **megtartsa az általános együttélési szabályokat, kerülje volt bűntársait, tartózkodjon az alkohol és a drogok fogyasztásától.**

Ebben az időszakban az elítéltnak folyamatosan kapcsolatban kell maradnia a **bv. intézettel és a bv. pártfogó felügyelővel, telefonos megkeresésükre rendelkezésre kell állnia.** A bv. pártfogó felügyelő legalább **havonta egyszer ellenőrzi** őt, szükség szerint támogatja, szabályszegése esetén figyelmeztetésben részesíti.

Súlyos magatartási szabályszegés (például rendszeres zónasértés, kifogásolható életvitel, együttműködés elutasítása) esetén a bv. pártfogó felügyelő kezdeményezi a **reintegrációs őrizet megszüntetését**, amelyet ha a bv. bíró elfogad, az elítéltnak vissza kell térnie a bv. intézetbe a szabadságvesztése hátralévő idejének letöltésére.

Ha a távfelügyeleti eszközön **meghibásodást** észlel az elítélt, azt **azonnal köteles jelezni a bv. intézetnek**, ahol intézkednek annak javításáról vagy cseréjéről. Abban az esetben, ha az eszköz az elítélt hibájából sérül meg, úgy kártérítési felelősséggel tartozik azért.

Amennyiben a bv. bíró által kijelölt **mozgástéren** bármilyen okból **változtatni** szeretne, úgy az elítélt vagy jogi képviselője ennek érdekében **kérelmet** terjeszthet elő a bv. intézet útján a bv. bíróhoz, aki ezt rövid időn belül elbírálja. Erről a bv. pártfogó felügyelő tájékoztatása minden esetben szükséges.

7., Hogyan ér véget a reintegrációs őrizet?

A reintegrációs őrizetbe helyezéskor az elítélt tájékoztatást kap a bv. intézettől, hogy mikor kell **jelentkeznie személyesen a bv. intézetben** szabadítása érdekében. Ezen a napon önként kell megjelennie, eltávolításra kerül a lábáról az elektronikus távfelügyeleti eszköz, megkapja szabadulási igazolását és ezzel megszűnik büntetés-végrehajtási jogviszonya.